

ART NOTES

Konst / Utställning

Måleri från en gammal värld

Kristina Jansson

Paintings for people in trouble

Andréhn Schiptjenko

2024.11.14–2024.12.21

Stockholm: Vad kan en målning visa som ett fotografi inte kan? I Kristina Janssons utställning ser Art Notes Anders Olofsson ett måleri som bejakar känslan av att mista fotfästet, och som inger hopp i en värld vänd på ända.

"Från och med nu är måleriet dött!" Så uttryckte sig den franske målaren Paul Delaroche när han 1839 fick se de första fotografierna, en handfull daguerreotypier. Det låter dramatiskt, men att det skulle ha uttryckts just så och då är tyvärr inte sant. Citatet som tillskrivs Delaroche lär i stället ha uppkommit 1873, knappt 20 år efter att Delaroche gått bort. Det finns även upptaget i författaren Gustave Flauberts satiriska bok *Lexikon över vedertagna åsikter* som publicerades postumt 1911, men som egentligen speglade borgerlighetens dumheter och plattityder insamlade av Flaubert under decennierna före hans död 1880.

Andan bakom orden ska dock inte förringas. Fotografiets inträde på kulturscenen ruskade om ordentligt i kretsen av konstnärer som gjort en dygd av att massproducera realistiska målningar med natur och historiska händelser som motiv. Och de som ville att måleriet skulle vara något mer än platta illustrationer fick vatten på sin kvarn och energi att ta måleriet ut på en resa som vi än i dag inte har sett slutet på.

Jag vet inte om Kristina Janssons stött på vare sig Delaroche, Daguerre eller Flaubert. Men hennes känsla för såväl måleriets som fotografiets karaktär är lika intensiv som gedigen. Ofta målar hon som kameran skulle ha betraktat verkligheten, eller snarare som kameran skulle ha gjort om vare sig komposition och exponering hade fungerat fullt ut. Eller som om måleriet valt att släppa fokus, för att i stället söka en struktur som känns mer eller mindre intuitiv.

Den nya utställningen på Stockholmsgalleriet Andréhn-Schiptjenko har titeln *Paintings for people in trouble*. Det är kanske ingen tillfällighet att vernissagen hölls bara ett par veckor efter att Robert Smiths gamla depprockarband The Cure släppt sitt nya album *Songs of a lost world*. Bägge tycks ta avstamp i insikten att världen och vi själva fått vår spelplan vält över ända, utan att vara på det klara över vad vi ska ersätta den med.

Med de senaste verken tar Kristina Jansson ett par steg närmare sina motiv. De flesta panoramabilderna har fått stryka på foten till förmån för ett måleri som prövar sig fram med ett grunt skärpedjup. Ofta är det faktiskt svårt att riktigt förstå vad motivet föreställer eller i vilket sammanhang det uppträder. Det är också avsikten. När Kristina Jansson använder en välkänd förlaga – fotot där den tyske konstnären, läraren och konsteoretikern Joseph Beuys förklarar bilder för en död hare – väljer hon att lysa upp mittpartiet, haren, medan Beuys förpassas in i ett halvdunkel. Och när hon ger sig ut i naturen på jakt efter motiv är det inte det avbildade sceneriet som fångar vår uppmärksamhet, utan nätet av rinnande färg, sprickor och flagor som hon har brett ut i förgrunden.

Det är ett måleri som bejakar känslan av att mista fotfästet. Världen är gammal, och vi resignerar alla en smula inför tanken på det okända som väntar oss. Men finns det inte något hoppfullt i att äntra en tom scen? Allt och inget är möjligt på en och samma gång. I bakgrunden hör jag Robert Smith viska: "My weary dance with age / And resignation moves me slow / Toward a dark and empty stage / Where I can sing the world I know".

Anders Olofsson